

aparato visual, per desempenyar ses funcions. Aquesta degeneració s'ha d'atribuir á modificacions anatòmiques ocasionades per la falta del excitant natural del sentit de la vista.»

No havia donat conte mes prest d'aquesta troballa, perque esperava veure aquesta conferencia, en la cual fora de la part científica veig dues afirmacions un poch equivocades y son les que fan referencia á la fauna de les coves de Mallorca; en la primera diu que el llac de la cova del Drach veinada de la D'els Hams, no te fauna; per saber-ho cert, vegis *Typhlocirolana Moraguesi*; n. g. n. sp. Isopode aquatique cavernicole des grottes du Drach (Balears) par Emile Racowitza (Bulletin de la Societé Zoologique de France, tome XXX, pag. 72») y Butll. de la Inst. Cat. de Hist. Nat. anys 1905 pag. 103 y 1907, pág. 36.; y respecte á la segona, que diu, «entre els diferents llacs de les coves de Mallorca, sols está habitat el dels crustacis cegos» obgecto que queda per terra am lo dit antes y además que seria molt utopic, sense aixó y tot, afirmar-ho perque son moltes les coves que hi ha á Mallorca y no sabem que ningú hagi emprés un treball serio d'exploració en aquest sentit.

LL. GARCÍAS FONT.

APLECH DE NOTICIAS SOBRE'LS MOLUSCHS DE CATALUNYA

y catalech provisional dels mateixos

per Manel de Chia

(CONTINUACIÓ)

CRENELLA

discrepans, Montg. = *Modiolaria marmorata*, Forbes.

CREPIDULA

Desmoulinsi, Mich.

unguiformis, Lamk.

unguicola, Lamk. = *C. unguiformis*, Lamk.

CRESEIS

acicula, Rang.

CUSPIDARIA

costellata, Desh.

cuspidata, Olivi.

rostrata, Speng.

CYCLONASSA = Neritula

CYCLOPS = Neritula

neritea, L.

» Monts. = *N. neritea*, L.

neriteum, L.

pellucidum, Risso. = *N. Donovanii*, Risso, var.

CYCLOSTREMA

atomae, Phil. = *Homalogyra atomus*, Phil.

CYLICHNA

acuminata, Brug. = *Volvula acuminata*, Brug.

cylindracea, Penn.

obtusa, Montg.

truncatella, Loc.

CYPRAEA

achatidea, Gray.

annulus, L. Especie exòtica.

europaea, Montg. = *Trivia arctica*, Pult.

» » var. *globosa*, Wood.

fragilis, L. Especie exòtica.

Jousseumei, Loc. = *Trivia arctica*, Pult., var.

Mollerati, Loc. = *Trivia arctica*, Pult, var.

lurida, Linné

physis, Brocchi. = *C. achatidea*, Gray.

pulex, Gray.

» *Solander* } = *Trivia pulex*, Gray.

pyrum, Gmelin.

spurca, L.

moneta, L. Especie exòtica.

CYPRICARDIA

lithophagella, Petit. = *Coralliophaga lithophagella*, Lamk.

CYTHEREA

chione, Lamk. } = *Meretrix chione*, L.
» L.

minima, Montg. = *Gouldia minima*, Montg.

rudis, Poli. = *Meretrix rudis*, Poli.

nitidula, Lamk. = *Meretrix chione*, L., juvenis.

gracilentia, Loc. = *Meretrix rudis*, Poli, var.

DENTALIUM

alternans, B. D. D. = *D. inaequicostatum*, Dautzenberg.

corneum, L. = *D. strangulatum*, Desh.

dentale, L.

entale, L. = *D. vulgare*, Costa.

novem costatum, Desh. = *D. novem costatum*, Lamk.

» » Lamk.

rubescens, Desh.

strangulatum, Desh.

tarentinum, Lamk. = *D. vulgare*, Da Costa.

vulgare, Da Costa.

DIONE. = *Meretrix*.

chione, L.

» Megerle. = *M. chione*, L.

DIPLÓDONTA

rotundata, Montg.

» Phil. = *D. rotundata*, Montg.

DIVARICELLA

divaricata, L.

DOLIUM

galea, Lamk. = *D. galea*, L.

» L.

DONACILLA

cornea, L. = *D. cornea*, Poli.

» » var. *albo-radiata*, B. D. D.

» » Poli.

DONOVANIA

- minima*, Montg.
 » » var. *fulva*, Monts.
 » » » *mammillata*, Risso.
 » Crist. = *D. minima*, Montg.

DONAX

- anatinum*, Lamk. = *D. trunculum*, L.
polita, Poli. } *D. variegatus*, Gmel.
 » Scacchi. }
semistriata, Poli.
trunculus, Linné.
vittatus, Da Costa = *D. trunculus*, L.

DOSINIA

- exoleta*, L.
 » Roem. = *D. exoleta*, L.
lincta, Pulteney. } = *D. lupinus*, L. var.
 » Scopoli. }
lunaris, Lamk. = *D. lupinus*, L.
lupinus, L.
 » Poli. } = *D. lupinus*, L.
 » Proem. }

ELEDONE

- Aldrovandi*, Rafinesque.
moschata, Lamk.
 » Linné.

EMARGINULA

- cancellata*, Phil.
elongata, Costa.
reticulata, Chemu.
sicula, Gray. = *E. cancellata*, Phil.

ENSIS

- ensis*, L.
siliqua, L.

ERATO

laevis, Don.» Sow. = *E. laevis*, Dou.*miliaris*, L. = *Marginella miliaria*, L.EUCHELUS = *Clanculus*.*cruciatus*, L.

EULIMA

incurva, Reu.*intermedia*, Cantr.*microstoma*, Brus.*Monterosatoi*, Boury.*polita*, L.*subulata*, Don.

EULIMELLA

commutata, Monts. = *E. acicula*, Phil.*Humboldti*, Risso.*Scillae*, Scacchi. = *E. pepromidata*, Desh.

EUTHRIA

cornea, Ads. = *E. cornea*, L.*cornea*, L.» » var. *fusca*, Scacchi.*gracilis*, Loc. } = *E. cornea*, L. vars.*major*, Loc. }

FASCIOLARIA

lignaria, L.FRAGILIA = *Gastrana*.*fragilis*, L.

FIROLA

coronata, Forsk.

FISURELLA

gibberula, Lamk.

graeca, Lamk. = *F. graeca*, L.

» L.

neglecta, Desh. = *F. italica*, DeFr.

nubecula, L.

» Wenik. = *F. nubecula*, L.

FOSSARUS

ambiguus, L.

FUSUS

antiquus, L. monst. *contraria* = *Neptunea contraria*, L.

contrarius, Lamk. } = *Neptunea contraria*, L.
» L. }

corneus, L. = *Euthria cornea*, L.

craticulatus, Brocchi. = *Hadriania craticulata*, Brocchi.

kobeltianus, Mont. = *F. rostratus*, olivi, var.

lamellosus, Crist. y Jau. = *Murex lamellosus*, C. y J.

latiroides, Monts. = *F. rostratus*, olivi, var.

parvulus, Monts.

pulchellus, Phil.

rostratus, Desh. = *F. rostratus*, olivi.

» Olivi.

strigosus, Lamk. = *F. rostratus*, olivi.

syracusanus, L.

GADINIA

Garnoti, Payr.

GALEOMMA

Turtoni, Sow.

GASTRANA

balaustina, L. = *Tellina balaustina*, L.

fragilis, L.

GASTROCHAENA

dubia, Dech. = *G. dubia*, Penn.

» Penn.

GIBBULA

Adansoni, Payr.

ASSAIG MONOGRAFICH

SOBRE LES

CICINDELES CATALANES

PER

EUGENI FERRER Y DALMAU

(CONTINUACIÓ)

Variacions reductas	Totes les taques mes petites, casi invisibles <i>affinis</i> Dej.
Variacions mixtes	Protos D. T. + Conjunta D. T. <i>mixta</i> Ferrer.

Aberracions trobades á Catalunya

ab. <i>rubens</i>	Friv.	Mont Farell (Barcelona) Graells. Castell d'Aramprunyá (Barcelona) Ferrer. Montserrat (Barcelona) Col. Ferrer.
ab. <i>nigrescens</i>	Heer.	Pla de Sallent - Nuria (Girona) Mas de Xaxars. Ripoll (Girona) Ferrer. Camprodón (Girona) Colec. Müller.
ab. <i>melanostoma</i>	D. T.	Terrassa (Barcelona) Ferrer.
ab. <i>deuteros</i>	D. T.	Nuria (Girona) Ferrer Dalmau. Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>protos</i>	D. T.	Nuria (Girona) Ferrer Dalmau. Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>exsuturalis</i>	Beut.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau. Cervelló (Barña) S. Maluq. Col. Ferrer Dalmau.
ab. <i>destituta</i>	Smka.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>4 maculata</i>	Beut.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>Luetgensis</i>	Beut.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>exapicalis</i>	Beut.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>tetrasticta</i>	Ferrer.	Terrassa (Barcelona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>humerosa</i>	Smka.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.

ab. <i>connata</i>	Heer.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>connata-conjunc.</i>	Fer	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>conjuncta</i>	D. T.	Nuria (Girona) Ferrer Dalmau.
ab. <i>affinis</i>	Dej.	Ripoll (Girona) Ferrer Dalmau.
		Camprodón (Girona) Col. Müller.

CICINDELA GERMANICA L.

Lam. IV Fig. 5

«*C. subcylindrica, viridis, vel cyanea, vel nigricans: elytris punctisque duobus marginalibus lunulaque apicali albis*» Long.
9-11 1/2 mm.

Linneo Syst-Nat. II p. 657 n.º 4

Synonimia	<i>C. obscura</i>	Fabr.
	<i>C. coerulea</i>	Herbrt.
	<i>C. anthracina</i>	Klug.

Petita, de coloració variable desde'l vert, blau al brú més ó menys negrós Antenes quelcom llargues, els quatre primers articles metalichs, essent els dos primers vert dorats y els dos següents roig púr-pura.

Cap més ample que'l pronotum, llavi blanc. Pronotum quelcom ample casi cilíndric, escutell cordat.

Elitres molt més amples á la base qu'l pronotum, cilíndrics ó poch dilatats presentant al humerus una taca á voltes nula, una altra al dísc més ó menys perllongada y una lúnula apical.

Cara inferior: vert metalich, pit ab alguna pilositat blanca, ventre blau violat. Potes llargues y groixudes.

Aquesta especie s'extent per tot el centre d'Europa podent presentar quatre varietats que son:

Taques segons s'han	<i>C. germanica</i> L.
descrit ó faltant algun	
punt.	

Lam. IV fig. 5 a.	Taca discal y apical soldada.	var. <i>Jordani</i>	Beut.
Lam. IV fig. 5 a y b.	Ab un punt prop la taca discal.	var. <i>bipunctata</i>	Krtz.
Lam. IV fig. 5 b.	Taca discal perllongada oblicuament.	var. <i>sobrina</i>	Gory.

Aquestes varietats se troven, ab les aberracions en el quadre següent.

Variacions de color	blau verdós	ab.) <i>anthracia</i>	Klug
	blau intens.	ab.) <i>coerulea</i>	Herbils
	negre	ab.) <i>obscura</i>	Fab.
	bruna fosca	ab.) <i>fusca</i>	D. T.
Variacions incompletes. . . .	Falta punt humeral.	ab.) <i>deuteros</i>	D. T.
	Falta punt discal.	ab.) <i>protos</i>	D. T.
	Falten punts humeral y discal	ab.) <i>hemichloros</i>	D. T.
	Falta punt apical	ab.) <i>seminuda</i>	D. T.
Variació inornata	Falten totes les taques . . .	ab.) <i>Steveni</i>	Dej.
Variacions per soldadura	Forma semicircunflexa apical	var. <i>Jordani</i>	Beuth.
	Lam. IV fig. 5 a	Forma com ant. sincl. ap. presentant á mes un punt supletori.	ab.) <i>catalonica</i> Beuth.
Variacions dilatata	Punt supletori.	var. <i>bipunctata</i>	Kraatz
	Lam. IV fig. 5-6	Punt supletori més la taca discal perllongada	ab.) <i>Martorelli</i> Krats
	Taca discal perllongada en ralla cap a la Apice.	var. <i>sobrina</i> Gori

Conèch aquesta especie; de Barcelona ahont a la desembocadura del Besós s'agafa barrejada ab la *C. paludosa*, la *ab. catalonica* Beut.

En la Colec. Müller s'hi trova c. germ., *ab. catalonica* ab el nom de *C. paludosa*.

CICINDELA MAURA L.

LAM. IV FIG. 6

«*C. subcylindrica, nigra; elytris maculis sex albis, rotundatis, tertia quartaque obliqua positis saepe confluentibus*».—Longitud 14-16 mm.

Lin. Syst. Nat. I, II.—P. 658, núm. 9

Cilíndrica ó casi tal negre cap. pronotum á voltes quelcom bronzejat. Antenes meitat del cos, tercer art $\frac{1}{2}$ més llargh que'l quart. Cap més ample que'l pronotum. Labrum blanc. Pronotum poch més llargh qu'ample.

Elitres llarghs. Fontes molt manifestes. Potes fortes y llargues. Part inferior y potes negres.

Els elitres s'han decint amb six punts blancs, dos humerals, dos discals transversos y dos apicals.

Les variacions que pot pesentar les reduirem al següent quadro.

Variacions per soldadura ó úniques que presenta la *C. maura*; formen dos grupus

Primer grupu: *Cap y pronot negre*. Segon grupu: *Cap y pronot bru metalich*

6 punts aillats	3 y 4 en ratlla normal á lasutura	<i>maura</i> L.	(ab.)	<i>sexmaculata</i>	
	3 y 4 en ratlla obliqua.	(ab.) <i>punctigera</i> Kraatz	(ab.)	<i>transversalis</i> Beuth.	
Punts 3 y 4 units	en ratlla normal	(ab.) <i>sicula</i>	Redten	(ab.) <i>stricta</i>	Beuth.
	en ratlla obliqua	(ab.) <i>Mülleri</i>	Bent.	(ab.) <i>angulata</i>	Beuthin
Punts 1 y 2 units	(ab.) <i>humeralis</i>	Bent.	(ab.) <i>biskrensis</i>	Schulz	
Punts 5 y 6 units	(ab.) <i>apicalis</i>	Kraatz			
Punts 1 y 2; 3 y 4; 5 y 6 units	(ab.) <i>arenaria</i>	Fab.		
Variacions per augment	Punt 3 amb una ratlla á la vorada cilerior.	(ab.) <i>marginalis</i>	Beuthin		

La Cicindela Maura se trova per casi tota Catalunya.

Hospitalet Cat. Cuní y Martorell (manuscrit)

Horta id. id.

Rosas id. id.

La Garriga Cuní y Martorell (trovat per Antiga)

Mataró Salvañá

Terrassa Ferrer y Dalmau)

Les variacions trovades son:

Maura tip... Barcelona Beuthin. (Variet. de la C. Maura L. Inst. I. II. V. any III y 84).

<i>punctigera</i> . . . Kraatz.		Barcelona Beuthin id. id. id.
		Terrassa Col. Ferrer y Dalmau.
<i>Mülleri</i> Beut.		Barcelona Beuth. I. c.
		Terrassa Col. Ferrer y Dalmau.
<i>humeralis</i> Beut.		Catalonia Beut. I. c.
ab.) <i>stricta</i> Beut.		Catalonia Beut. I. c.
ab.) <i>angulata</i> Beut.		Barcelona Beuth. I. c.

CICINDELA PALUDOSA DUFOUR

Lam. IV.—Fig. 7

«*C. subcylindrica cupreo virescens; elytrorum margine externo, lunulisque tribus longitudinalibus (haud raro confluentibus) albis; serie subsuturali punctorum impressorum coeruleorum; clypeo brevissime tridentato*».—Long. 9-12 mm.

Dufour. Ann. Sc. phys. VI. 20. p. 318

Petita, cilíndrica, de color bronzejat verdós. Antenes arribant á la metat del cos, amb els quatre primers articles metalichs. Cap molt més ample que'l Pronotum. Labrum blanch amb tres dents al mitj, palpes blanchs amb el derrer article brú. pronotum un xich més ample pel coll que á la base.

Élitres casi paralels, amb vorada apical oblíqua. Presenten una ratlla els punts blaus atravesant l'élite desde aprop del humerus

cap al apex. Com á coloració presenten sempre tres bandes una humeral, un altre discal y una apical, més ó menys confluents. Per sota, blau, amb el torax bronzejat.

Les variacions que presenta la *C. paludosa* Dufour son;

Aberracions

Variacions de coloració	blaves	<i>coerulea</i>	Beuthin.
	verdes	<i>viridis</i>	Beuthin.
Varietats per soldadura	semicircunflexa humeral. . .	<i>scalaris</i>	Dej.
	semicircunflexa apical . . .	<i>subulicola</i>	Watt.
	circunflexa	<i>Hopfgarteni</i>	Beuth.

Aquestes variacions poden presentarse plegades haventse'ls donat per alguns autors noms distints encare que la majoria no'ls accepten; aixís tenim

scalaris + *viridis* = *Dufouri* Beuthin.

subulicola + *viridis* = *Bani* Beuthin.

Les variacions de la *Cicin. paludosa* á Catalunya s'han trovat en:

tipus	Ripoll	Col. Ferrer y Dalmau.
	Manresa	Col. Ferrer y Dalmau.
	Barcelona	Mas de Xaxars (Butll. Inst. Cat. H. N. any II, n.º 105).
	Artesa de Segre	Maluquer (Butll. Inst. Cat. H. N. any II, n.º 108).
<i>viridis</i>	Ripoll	Col. Ferrer y Dalmau.
<i>scalaris</i>	Barcelona	Mas de Xaxars (l. c.)
<i>sabulicola</i>	Ripoll	Col. Ferrer y Dalmau.
	Manresa?	Col. Ferrer y Dalmau.
	Barcelona	Mas de Xaxars (l. c.)
	(Bani). Ripoll	Col. Ferrer y Dalmau.
<i>Hopfgarteni</i>	Ripoll	Col. Ferrer y Dalmau.
	Barcelona	Mas de Xaxars (l. c.)
	Artesa de Segre	Maluquer (l. c.)

A més s'han citat sens indicació de variació

Barcelona	Cuní y Martorell.	Calella.	Cuní y Martorell.
Mataró	Salvañá.	Olot.	Cuní y Martorell (per Bolós).

podentse afirmar que's trova per tot Catalunya.

CICINDELA CIRCUMDATA. DEJ.

Lam. IV.—Fig. 8

«*Viridi cupreo; elytrorum basi, margine laterali, lunula humerali apicalique, fasciæque media recurva dentata albis; antenarum apice rufis.*—Long. 10-13 mm.

Dej. Spec. I, p. 82

Petita. Cap, sens ulls, tan ample com el pronotum, ulls força abulats. Pronotum tan ample com llarch, casi carrat. Escutell amplement triangular. Elitres convexes, presentant en l'angle apical una espina. Les taques están formades per la reunió de la lunula humeral, discal y basal que segueix tota la vorada desde l'angle apical fins l'escutell.

Habitat.—Sud de França, Italia, Sicilia, Sud Espanya, y Nort d' Africa.

Segons Cuní y Martorell, Catalunya (Saura).

CICINDELA TRISIGNATA LATR.

Lam. IV.—Fig. 9

«*Sub-cylindrica, viridi cupreo aenea, elytris margine laterali, lunula humerali alteraque apicis acutata, strigæque media recurva incumbente albis.*—Long. 8-12.

Dej. H. N. Col. Europ. 54

Petita cilíndrica, cos esbelt, moderadament convexe. Antenes més curtes que la mitat del cos. Cap, més ample que'l pronotum. Labrum amb una forta dent al mitj. Pronotum $1\frac{1}{3}$ ample que llarch am vorades del coll, y laterals rectes.

Elitres paralels, quelcom dilatats en les Femelles presentant tota la vorada blanca de les que parteixen les tres lunules humeral, discal y apical.

Part inferior completament vellosa.

Habita Sud Europa.

Ha sigut citada de Catalunya per

Cuní y Martorell Badalona

Salvañá Mataró

Segurament s'ha confós amb la *C. Litterata* Sulzer.

CICINDELA LITTERATA. SULZER

Lam. IV.—Fig. 10

«*C. negro viride aenea; elytris margine laterali interrupto, lunula humerali et apicali strigaeque media recurva sub incumbente tennibus albis*».—Long. 7 1/2 á 9 mm.

Sulz. Gesch. d. Ins. p. 55

Petita, forma semblant á la *campestris*, mate, vert negrós metálich. Antenes son tan llargues com els élitres, els quatre primers articles vert-dorats, els altres negrosos ab vellositat blanquinosa. El cap es ample, imprés entre'ls ulls, molt finament arrugat, front vermell, vorada anterior dels ulls vert dorat, molt lluent, Labrum blanc. Palpes blancs ab lo darrer article vert-dorat, Ulls molt abultats, ovals, bruns.

Pronotum molt més prim que'l cap, tan llarch com ample, casi carrat, vellós ensotat anteriorment, un xich corvat lateralment, la base amplement rebordejada.

Elitres ovals, granulats, ab una lunula humeral; una discal que está soldada ab la apical, per un traç prim.

Part inferior lluent ab pels blancs al voltant del abdómen, llampí al mitj.

Habitat.—Tot el mitj dia d'Europa.

(Continuará).